

ERFA-gruppen om forebyggende og giftfri indsats mod rotter anno 2000.

Foretræde for Folketingets Transport- og Bygningsudvalget

Den 17. maj 2018 kl 11.15

Opfølgning af mødet med besvarelse af spørgsmål og fremsættelse af spørgsmål fra udvalget til Ministeren.

Vil Ministeren på baggrund af det foreliggende notat indføre rotteattester, som det foreslås ved hushandler og byggesagsbehandling af ændringer i kloaksystemerne?

1) Rotteattester vil koste ca. kr. 6.500,- pr hushandel, idet der foretages en TV-inspektion og montage af en rotte-klap-spærrer (fig. 1 og 2). Hvis ejendommens kloakstikledning er defekt vil en udbedring koste ekstra, en udbedring der alligevel skulle have været foretaget i henhold til gældende lovgivning, der blot ikke håndhæves i dag. Såfremt behov for udskiftning eller montage af ny af 1- meterbrønd, da vil en rottespærre med rotte-klap-indsats koste kr. 1.500 mere en normal pris for brønden og man sikrer sig en miljørigtigt rens-inspektions-brønd med rotte-klap-spærre.

2) Prisen ved at købe et hus med opdaterede kloakstikledninger og med en rotte-klap-spærrer vil finansiere denne investering overfor sælger.

Der skal tages lovgivningsmæssig højde for kredit-finansieringen i forbindelse med salg og køb.

3) ERFA-gruppens erfaringer med rotte-klap-spærrer, der nu er på 120.000 installerede og funktionsduelige rotte-klap-spærrer er, at der i områder med rotte-klap-spærrer sker et drastisk fald i antallet af kloakrotter. I Nordsjællands Hospital er det årlige beløb til rottebekæmpelse på kr. 300.000 nu kr. 5.000,-. Samme mønster ser vi i alle andre bydele med rotte-klap-spærrer.

4) Massiv giftudlægning er ikke nødvendig længere i områder med rotte-klap-spærrer. Kørsel med skadedyrspersonale reduceres kraftigt i de områder, der er rottespærrer. Hittidig myndighedsdefineret giftpolitik medførte udlægning af gift nok til at dræbe 80 mio rotter, i stedet fik man resistens og oparbejdet gift i rovfuglene.

5) I Høje Taastrup er der i et nyt villaområde Kraghave opsat rotte-klap-spærrer ved hvert hus. Siden er der ingen rotteanmeldelser. Sammenlignet med tilsvarende villaområder uden rotte-klap-spærrer er der 10 udkald om året. Ganges arealerne op så vil en kommune med rotte-klap-spærrer kunne spare kr. 1.000.000 årligt. Kommunerne skal derfor opgøre antal af rotteanmeldelser områdevis så man kan få syn for sagen.

Dette krav til kommunerne samt krav om at kommunerne skal rette sig efter bekendtgørelsen om obligatorisk montage af rottespærrer forelægges for Folketingets Miljøudvalg snarligt.

I Kraghave var der under nybyggeriet problemer med montage af 2-3 rottespærrer, fordi kloakledningerne blev lagt med for ringe fald i forhold til hovedkloakken og der var en masse byggeaffald i kloakkerne der gav forstoppelser i starten. De modeller der er afbilledet fig. 1 og fig. 2 er 100 % driftssikre og holder kloakrotterne ude i det kommunale forsyningsområde, hvor de kommer fra.

6) Mange større vandforsyningselskaber hævder at de ikke kender til kloakrotter, men at disse stammer fra de private stikledninger. Der er tillige en vedholdende kritik af at de private husejere ikke vedligeholder deres stikledninger. Derfor dette forslag om at regulere således at parcelhuse sikres mod indvandring af kloakrotter fra forsyningselskaberne og at der udstedes rotteattester.

Dette kan man gøre frivilligt i dag, eller ved hussalg og huskøb ved indførelse af den foreslåede rotteattest.

7) Københavns Kommune har arbejdet med rotteattester for hele ejendomskomplekser med krav til opfyldelse, forelagt rotteattesten for forsikringsbranchen, der kvitterede

med at præmierne måtte kunne reduceres. Rotteskader koster samfundet kr 1.2 mia årligt. Og forsikringsselskaberne oplever årlige udgifter på ca. kr. 0,5 mia. Huspriserne stiger med rotteattester ca. 3 %. INDSATSEN MED ROTTEATTESTER ER EN REN WIN-WIN.

8) De offentlige udgifter til rottebekæmpelse vil falde ved fuld indfasning af rotte-klap-spærrer.

9) Indsatsen mod rotter skal gøres tværministeriel:

a) Miljøudvalget har indført en bekendtgørelse om anvendelse af rottespærrer ved offentlige bygninger. Kommunerne skal indføre rottespærrer. Desværre bliver bekendtgørelsens bestemmelser ikke håndhævet. Der er derfor stadigvæk kommuner der ikke ønsker rotte-klap-spærrer, kommuner der angiveligt er under kontrol af den private forening DANVA. Miljøstyrelsens opfølgning overfor kommunerne er udeblevet.

b) Forsyningsministeren er kontaktet om emnet og der vil blive arrangeret foretræde for indsatsen mod rotter i forsyningsselskaberne, der jo er arnestedet og forsyningslinjen for kloakrotter over det ganske land.

c) Sundhedsministeriet anvender meget store beløb til rotteinspektion af anløbende skibe.

Den økonomiske indsats mod rotter må analyseres, således at der ikke spildes offentlige midler på at løbe efter rotter, men på at forebygge indsatsen.

10) Desværre er ministerierne ikke i besiddelse af den fornødne ekspertise på rotteområdet hvilket ses i f.eks. Ole Birk Olesens svar, der dels henviser til et andet ministerium i stedet for at gå ind i de overvejelser vi foreslår.

At pege på at udskiftning af kloakstikledninger er et tilstrækkeligt værn mod kloakrotter uden krav om rotte-klap-spærrer, kan sammenlignes med bygningsreglementer af nye huse med yderdør uden låseanordning.

Vi må derfor på baggrund af denne skrivelse anmode Ole Birk Olesen om at nedsætte et ekspertudvalg, hvor vi gerne deltager med vores mangeårige landsdækkende erfaringer.

Vi deltager gerne i møder med Ministeriet om forslaget.

Et lignende tiltag fra ERFA-gruppens side i perioden 2006 til 2012 medførte en længe ventet revision af Svend Aukens rottebekendtgørelse fra 2001, der ikke medtog bestemmelser om kloakker. Vort forslag blev støttet af samtlige Folketingets partier fordi alle kan indse at kampen mod rotternes udbredelse er meget nødvendig både sundhedsmæssigt, miljømæssigt og økonomisk.

Med venlig hilsen

ERFA-gruppen

Torben Sønnichsen

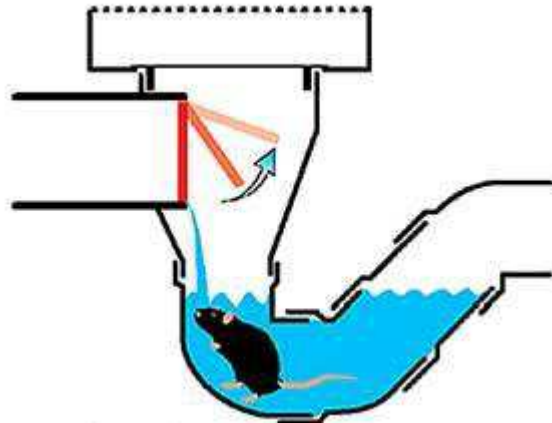

Fig 1: Rotte-klap-spærre i renseinspektionsbrønd.

Fig 2: Indsats rotte-klap-spærrer til montage i 1 meter brønde.

Historie:

ERFA-gruppen blev stiftet som en ad-hoc arbejdsgruppe med det formål at udvikle en forebyggende giftfri indsats mod et stigende problem kloakrotter i stort set alle kloakerede områder i Danmark.

Man kan sige at i takt med udbygningen af kloaksystemer har kloakrotter kunnet finde vej fra den gamle Købehavns Havn ud i hele landet med undtagelse af nogle få øer.

Selv helt ny-kloakerede områder som Ørestaden og Trekroner ved Roskilde har fået en massiv indvandring af kloakrotter.

Vi har jo ukueligt siden 2000 arbejdet på at drøfte med kolleger i kommunerne og i branchen for at finde bedre løsninger end dem der var defineret af Miljøstyrelsen i 2001. Her turde man ganske enkelt ikke koble rotteproblemerne sammen med den manglende opmærksomhed fra forsyningselskaberne, der negligerede rotte problemer og forsyningsbranchen og deres private forening Danva udtalte at rotteangreb skyldtes rotter i private huse på grund af dårligt vedligeholdte stikledninger.

ERFA-gruppen havde held til at få kolleger i Købehavns Miljøkontrol til at bede KE Vand afsætte kr 10 mio til forsøg med rottespærre. Troels Lund Poulsen som Miljøminister var meget loyal overfor KE-Vand, KL, Danva og Teknologisk Instituts storstilede forsøg der endte ud i en grov manipulering af faktuelle forhold. Ønsket var at mistænkeliggøre anvendelse af rotte-klap-spærre. Deres rapport er senere tilbagevist af ERFA-gruppen som prætentios og spild af gode forsyningskunders penge.

ERFA-gruppen har holdt mange møder på Christiansborg med miljøordførere og uddelt nedennævnte Forslag til paradigmeskifte i Dansk rottebekæmpelse.

De politikere der har været meget lydhøre er følgende:

Ida Auken, Pia Adelsten, Lone Lokindt, Steen Gade, Peter Juel Jensen, Ole Vagn Christensen, Knud Christensen, Ole Vang Christensen, Peter Juel Jensen, Jesper Langballe,

Og samarbejdet har resulteret i flere samråd med Miljøministre og endeligt med en revision af bekendtgørelsen i 2012, der var et opgør med Miljøministeriets anbefalinger, nemlig at sprede gift ud over de mange grimme giftfoder-stationer til rotter. Der blev udsat gift nok til at dræbe 80 millioner rotter om året uden at antallet af rotteangreb faldt, det steg.

Samtidigt blev der i vildtbestanden og fugle bestanden fundet gift på grund af at de æder de rotter der har giften i sig og som måske er nemmere at fange fordi de lider under blødende indvolde, mavesmerter etc. Miljøstyrelsens giftpolitik måtte standses.

ERFA-gruppen arbejder derfor videre på at udbrede kendskabet til en forebyggende giftfri indsats som beskrevet i Forslag til Paradigmeskifter i 2008.

I samme bog efterlyste vi en tværministeriel indsats, hvor Sundhedsministeriet bruger mange penge på at undersøge om der er rotter i anløbende skibe til havnene.

I Miljøministeriet anvendes store beløb til at have en afdeling der tager sig af henvendelser fra kommunerne og som koordinerer indsatsen i dels uddannelse og kontakt med de mange hundrede der lever af at rykke ud dels i kommunerne men også privat til folk der har et ubekvent rotteangreb.

Der findes ingen økonomiske estimater over hvad rotter koster det danske samfund, men ERFA-gruppen skønner kr. 1,2 milliarder årligt.

ERFA-gruppen ønsker med dagens foretræde at orientere udvalget om vort vigtige arbejde.

Hvad der er vigtigt i vores arbejde er at få lagt fokus på de private stikledninger.

Alle er klar over at der er problemer ved de private stikledninger. Politikkerne bliver slået i hovedet af forsyningerne som siger at problemet ligger ved de private, de private skriger til kommunen at de skal bekæmpe problemet, kommunen skriger på nye regler der kan være behjælpelige for bedre forebyggelse.

Op mod 90 % af by rotter kommer fra kloakken og lige præcis her er der meget få reglementer og lovgivning der kan bruges til at forebygge.

En simpel plan om at belyse private stikledninger via hussalg og få indført en tilstandsrapport på kloak delen. Herefter ved intakte og kortlagte kloakker få installeret rottespærrer som en forebyggende løsning, vil uden tvivl knække kurven for rotteanmeldelser.

Skal gøre opmærksom på, at der allerede står at man som husejer ikke må udlede sort vand gennem utætte kloakker eller at huse rotter på sin matrikel. Det må antages at der i dag findes 10.000 vis af ejendomme der udleder forurenende vand gennem utætte installationer. Hvorfor? Fordi der ikke findes et regelsæt/lovgivning der sætter fokus på fornyelse af eksisterende kloakker ved private. Du kan i dag købe et hus hvor kloakken er utæt/ødelagt, hvor kloakken allerede er en rottefælde uden at vide det. Tilstandsrapporter bør medtage kloakkerne på privat grund.

Det er på tide at vi får taget fat på problemet og gjort noget ved det. Ved en tilstandsrapport med filmning og klarlægning af kloakken samt efterfølgende installation af rottespærrer ved intakte kloakker løser flere problemstillinger nationalt.

Fordele.

- *Løbende forebyggelse i eksisterende byggeri. Færre rotter på sigt = mindre bekæmpelse.*
- *Mindre forurening via tætte kloakker.*
- *Bedre synlighed af tilstand på ejendomme.*
- *Færre fugtproblemer i husstande via utætte kloakker.*
- *Et redskab til at få åbnet op for de 1000vis af ejendomme der løbende står og forurener og huser 1000vis af rotter.*

Ulemper

- *Kan være en økonomisk post for de husejere der har valgt ikke at tjekke op på deres kloakker løbende. (Alle husejere skal sørge for at deres kloakinstallationer er intakte)*
- *Lille økonomisk post i forhold til forebyggende installation af rottespærre ved intakte kloakker. (Alle husejere skal sørge for at de ikke huser rotter på deres matrikel.)*
- *Økonomisk post for hussælger i forhold til tilstandsrapport af kloak.*

Mange tak for dagens foretræde, som vi håber vil resultere i den ønskede justering af byggevedtægter og byggetilladelser i kommunerne om en forebyggende giftfri indsats mod rotter.

Der er en betydelig samfundsøkonomiske gevinst ved at knække den opadgående kurve for rotteangreb og nedbringe antallet af rotter og rotteangreb og ødelæggelserne.

ERFA-gruppen har gennem årene bevist sin berettigelse.

Med venlig hilsen

Torben Sønnichsen, Torben Jensen, Rolf Ravnskov og Mikkel Dahl Hansen

C/O Bioliving, Østerbrogade 226, 2100 København Ø

e-mail: torbensan@gmail.com

Bilagshenvisning:

Litteratur: Torben Sønnichsen 2008: Paradigmeskifte i Dansk Rottebekæmpelse, BioLiving Finansieret af Guldborgsund Kommune og Bornholms Regionskommune.

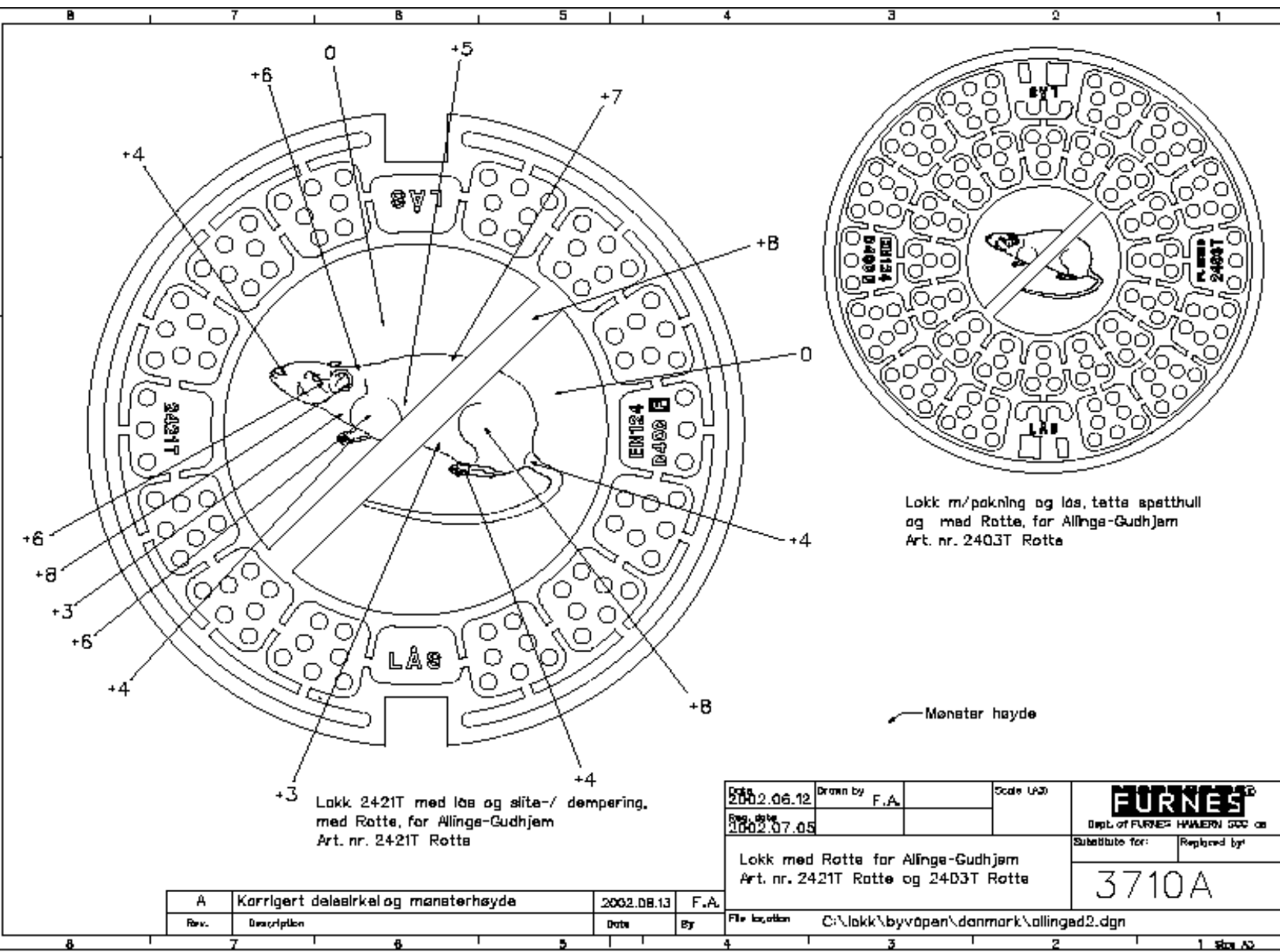
ERFA-Rottespærre-Rapporten

Paradigmeskift i Rottebekæmpelsen i Danmark

- Forebyggende og bekæmpende indsats mod rotter ved hjælp af VA-godkendte rottespærre mm.

Torben Sønnichsen, cand. scient:
ERFA-gruppen om rottespærre

Forord ved Steen Gade Formand for Folketingets Miljøudvalg

Løkk m/pakning og lås, tætte spæthull og med Røtte, for Allinge-Gudhjem Art. nr. 2403T Røtte

+3 Løkk 2421T med løse og slite-/ dempering, med Røtte, for Allinge-Gudhjem Art. nr. 2421T Røtte

Date 2002.06.12	Drawn by F.A.	Scale L20	FURNES Dept. of FURNES HANDEL SOC. a.s.
Rev. date 2002.07.05			
Løkk med Røtte for Allinge-Gudhjem Art. nr. 2421T Røtte og 2403T Røtte			Substitute for: 3710A
File location C:\løkk\byvåpen\ danmark\allinged2.dgn			Replaced by:

Rev.	Description	Date	By
A	Korrigeret delsløkke og mønterhøjde	2002.08.13	F.A.